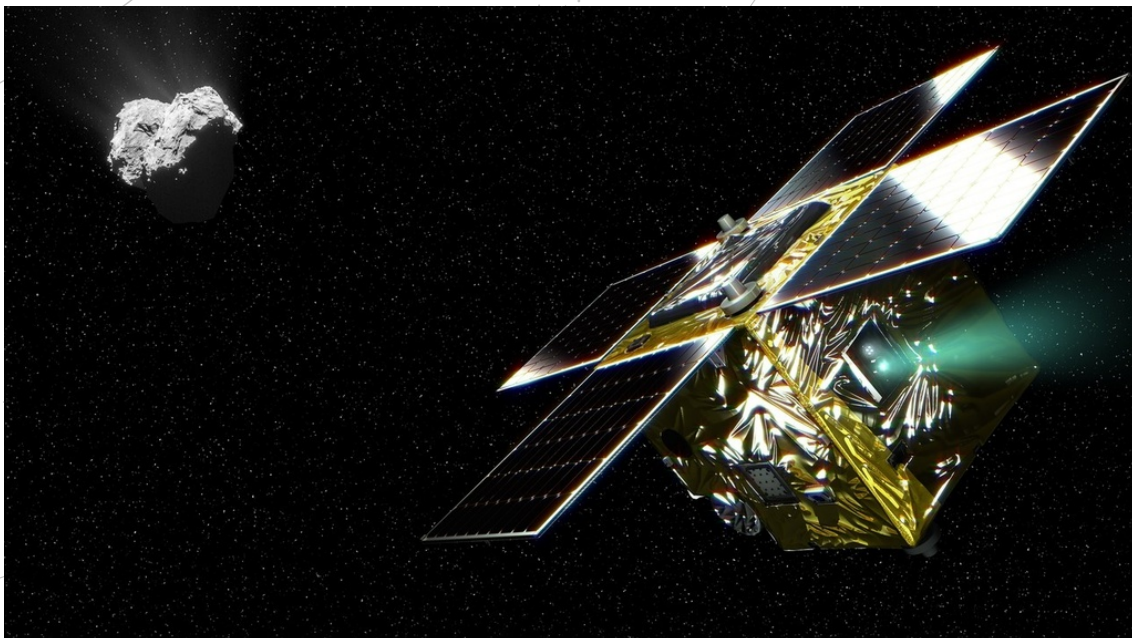

SPACE SCOOP

ZPRÁVY Z CELÉHO VESMÍRU

Ne všichni, kdo bloudí, jsou ztraceni

31. ledna 2017

Už jsme to všichni asi slyšeli a možná i sami nejednou řekli: „To není žádná velká věda!“

Avšak, někdy to velká věda opravdu je, jako například věda o kosmických sondách (kosmonautika). V těchto oblastech vědy je složité dělat věci správně a bez rizika to je téměř nemožné. Ale pokud se vše podaří, poskytuje tento obor skvělé výsledky.

V roce 2014 byla do vesmíru vypuštěna malinká sonda PROCYON. Sonda byla navržena k průletu okolo asteroidu, ale ztratila se, protože jí selhala jedna z trysek. Od té chvíle se PROCYON místo toho přepnul do režimu zkoumání Slunce.

V září roku 2015 proletěla kolem komety 67P/Churyumov-Gerasimenko sonda Rosetta. Posledních pár týdnů před koncem své mise proletěla Rosetta spolu s kometou blízko Slunce.

Kometry jsou běžně nazývány jako „špinavé sněhové koule“, protože jsou tvořeny převážně ledem a vesmírným prachem. Při průletu blízko kolem Slunce se část jejího ledu díky zvýšené teplotě vypaří. Tak je vytvořen nápadný ohon, který často pozorujeme. A stejným způsobem se také vytvoří mlžný oblak okolo komety, kterému říkáme „koma“.

Rosetta strávila své poslední týdny aktivity ponořena přímo v kometární komě a byla tak příliš blízko středu na to, aby mohla pozorovat, jak koma mění tvar a velikost. Když kometa mījela Zemi, byly pozorovací podmínky bohužel velmi špatné, a tak ani pozemské teleskopy nezískaly jasný obraz komy.

Naštěstí se podařilo vzkřísit sondu PROCYON, která tak mohla poskytnout pozorování kometární komy z vesmíru. Výsledky jejího pozorování nám odhalily, z čeho je kometa složena a kolik vody ztrácí odpařováním při průletu kolem Slunce.

Dlouho se myslelo, že voda se na Zemi dostala před mnoha miliony let díky dopadu některé komety na její povrch. Studium komety 67P nám snad pomůže zjistit, zda je to pravda.

▲ **COOL FACT!**

Sondě PROCYON se říká mikro (nebo mini) satelit díky její velikosti – je totiž jen o málo větší než mikrovlnná trouba a váží asi jako pračka. Jde o první vědecký objev provedený v hlubokém vesmíru tak malou a levnou sondou.